

Nieuw adviesprogramma optimaliseert de inzet van meststoffen

Bemesten naar behoefte verhoogt benutting

‘Doe maar 28 kuub per hectare en op een paar schrale hoeken iets dikker.’ Tot voor kort was dit zo ongeveer de instructie die melkveehouder Corné van der Doelen in het voorjaar meegaf aan de loonwerker. Dit jaar kan hij hem met een lijst met exacte giften per perceel het veld in sturen. Van der Doelen doet ervaring op met het nieuwe adviesprogramma Bemesting Optimaal.

De huiskavel van melkveehouder Corné van der Doelen in Geffen is 35 hectare groot en niet veel meer dan een halve kilometer lang. Toch werkt de veehouder met een bonte variatie aan grondsoorten. Voor aan de weg ligt zui-vere zandgrond en dit gaat verder naar

achteren – richting de uiterwaarden van de Maas – geleidelijk over in kleigrond met een afslibbaarheid tot wel zestig procent. Als gevolg van een hoog ijzergehalte is een deel van de percelen ook nog eens aangemerkt als fosfaatfixerend. In totaal heeft de Brabantse ondernemer

59 hectare grond in gebruik, waarvan 49 hectare grasland. De grote verschillen in grondsoort maken het bedrijf uitermate geschikt voor een demonstratie van ‘Bemesting Optimaal’, een nieuw adviesprogramma van Agrifirm. ‘Bemesting Optimaal geeft een land-

Melkveehouder Corné van der Doelen en deskundige ruwvoerteelt Leo Tjoonk bespreken de meerwaarde van het optimaliseren van de inzet van drijfmest

Agrifirm ontwikkelde een programma om de bemestingsruimte op een bedrijf optimaal in te zetten voor de teelt van voer. Veeteelt schoof aan bij een adviesgesprek met Corné van der Doelen, die er dit jaar ervaring mee op gaat doen.

groeiseizoenen te verdelen. Doe maar 28 kuub per hectare en op een paar schrale hoeken iets dikker, zei ik tegen de loonwerker als hij op het erf stond met de sleepslangbemester', zo vertelt de veehouder over zijn werkwijze. 'Straks kan hij de uitdraai in de cabine van de trekker leggen en weet hij precies wat hem te doen staat', ziet Van der Doelen direct het praktisch voordeel.

De veehouder ziet ook kansen om via het adviesprogramma gericht te bemesten met de verschillende soorten mest die hij op zijn bedrijf beschikbaar heeft. Bij de bouw van een nieuwe stal koos Van der Doelen vanwege het comfort voor diepstrooiselboxen, die hij vult met dikke fractie. 'Die dikke fractie bevat relatief veel fosfaat, organische stof en organisch gebonden stikstof. Dat zou een geschikte meststof zijn op de zandpercelen op afstand, waar we mais telen', denkt de ondernemer hardop. 'En de dunne fractie, die rijk is aan minerale stikstof, zou juist weer heel goed passen op het grasland in de huiskavel.'

Minder variatie, meer opbrengst

'Het opvolgen van de adviezen van Bemesting Optimaal zal de mineralenbenutting op een bedrijf duidelijk verhogen', voorspelt Tjoonk. 'Door rekening te houden met de bemestingstoestand van de bodem, de samenstelling van de mest en de onttrekking door het gewas bemest je meer naar behoefte en nemen de verliezen af. Bovendien vermindert de variatie in bemestingstoestand tussen percelen en daardoor is een hogere ruwvoerproductie van betere kwaliteit te verwachten.'

Dit groeiseizoen wil Agrifirm op een paar honderd bedrijven ervaring opdoen met het nieuwe programma. 'Het eerste jaar betalen de deelnemers hiervoor 300 euro, inclusief begeleiding door hun eigen rundvee-adviseur', geeft Tjoonk aan, en rekent voor: 'Een veehouder met een bedrijf van vijftig hectare verdient dat al terug als de grasopbrengst met een half procent stijgt.' |

Bemesting Optimaal produceert een lijst met een geadviseerde drijfmestgift per perceel

bouwkundig bemestingsadvies voor drijfen kunstmest per perceel', vertelt Leo Tjoonk. Als senior kenniscoördinator ruwvoerteelt bij Agrifirm Feed was hij nauw betrokken bij de ontwikkeling van het programma. 'De wettelijke gebruiksruimte bepaalt de beschikbaarheid van meststoffen op een bedrijf', legt hij uit. 'Het programma berekent hoe deze met het hoogste rendement kunnen worden ingezet. Daarbij wordt rekening gehouden met de variatie in bodem en bemestingstoestand per perceel, het gewas, het graslandgebruik en de gewenste opbrengst. Het programma rekent niet alleen met stikstof, fosfor en kali, maar het is ook mogelijk om per perceel een advies voor zwavel, magnesium, natrium, selenium, kobalt en koper te ontvangen', geeft Tjoonk aan.

Klaar voor precisielandbouw

Het optimaliseren van de inzet van dierlijke mest is wat Bemesting Optimaal volgens de adviseur vernieuwend maakt. 'Met name als het gaat om fosfaat is hiermee veel te winnen. Derogatiebedrijven hebben immers geen andere mogelijkheden om fosfaat te bemesten dan via dierlijke mest', benadrukt hij de meerwaarde van een weloverwogen verdeling.

De vele data waarmee het programma werkt, worden zo veel mogelijk digitaal ingelezen. Van de RVO komen perceelgegevens en deze worden aan de hand van gps-coördinaten gekoppeld aan de bodemanalyses van Eurofins. Het programma kan rekenen met standaardnormen

voor de samenstelling van dierlijke mest. 'Maar voor deze toepassing heeft het analyseren van mestmonsters natuurlijk een grote toegevoegde waarde', aldus de ruwvoerteeltspecialist.

Om nog nauwkeuriger te kunnen rekenen met de werkelijke onttrekking van mineralen is het mogelijk om gemeten opbrengstcijfers en voederwaardeanalyses per perceel mee te nemen in de berekening. En dat geldt bijvoorbeeld ook voor gegevens over de grasgroei, die worden verzameld via dronevluchten. 'Dat lijkt nu allemaal misschien nog toekomstmuziek, maar de techniek om al deze gegevens geautomatiseerd te verzamelen en verwerken is al beschikbaar en deze zal langzaam maar zeker brede toepassing vinden in de praktijk', verwacht Tjoonk. 'Bemesting Optimaal is in ieder geval klaar voor deze volgende stap in precisielandbouw', stelt hij.

Dikke en dunne fractie

Op de kantineafel in het kantoor van Van der Doelen ligt inmiddels een overzichtelijke lijst met de adviesdrijfmestgift per perceel voor de eerste snede van 2017. De uitdraai van Bemesting Optimaal bevestigt de veronderstelling dat een gelijkmatige verdeling van de beschikbare mest op zijn bedrijf niet het hoogste rendement geeft. De optimale gift varieert volgens het programma van 15 tot 30 kuub per hectare. 'Tot nu toe rekende ik zelf globaal uit hoeveel drijfmest ik beschikbaar had en die probeerde ik zo goed mogelijk over de percelen en het